

استفاده سیاسی از اختلاف مذهبی

استراتژی استکبار در مواجهه با جهان اسلامی در گفتگو با دکتر سعدالله زارعی

کا سعید توکلی

قدرت جهان اسلام در تغییر معادلات جهانی و شکست استکبار برای از ریشه کن کردن آن باعث شده هیولای دست ساخته به اسم داعش ایجاد شود، دیگر وهابیت به تنهایی نمی تواند پیاده نظام آمریکا و استکبار باشد، لذا وقت آن رسیده است که عملا با ایجاد تفرقه، جنگ مذهبی را در همه کشورهای اسلامی راه بیندازند. برای همین بود که آذرماه سال ۹۳ در اقدامی بی سابقه و قابل تحسین علما ۸۳ کشور جهان در قم گردهم آمدند تا خطر جریان های تکفیری برای اسلام، مسلمین و بشریت و راه برون رفت آن را بررسی کنند. برای تحلیل نقش استکبار در ایجاد تفرقه بین مسلمانان و استفاده ابزاری از جریان های تکفیری سراغ دکتر سعد الله زارعی، کارشناس مسائل بین الملل رفتیم.

در حال حاضر استراتژی استکبار و قدرت های غربی برای جهان اسلام چیست؟

مهم ترین یا اصلی ترین استراتژی که غرب برای جهان اسلام در پیش گرفته ایجاد تفرقه است. منتها این یک مسئله جدیدی نیست، اساسا غرب از زمانی که برنامه ای برای سیطره بر جهان اسلام تنظیم کرد حرکتش را مبتنی بر تفرقه بین بخش های مختلف مسلمان قرارداد. از طریق همین سیاست توانستند امپراتوری عثمانی را از هم بپاشند و منطقه اسلامی را به اجزای متضاد تبدیل کنند، توسط همین سیاست از شکل گیری قدرت در حوزه عربی جلوگیری کردند و اجازه ندادند اتحادیه عرب به یک قدرت راهبردی تبدیل شود. توسط همین سیاست دائما با شکل گیری سازمان اوپک به عنوان یک سازمان مستقل اقتصادی که عمدتا مربوط به جهان اسلام بود اجازه ندادند این سازمان قدرت پیدا کند، دائما در داخل اوپک دو قطب در برابر هم قرار می دادند، یک زمانی قطب ناسیونالیسم در برابر قطب آل سعود و یک زمانی آل سعود در برابر قطب مقاومت و دائما تلاش می کردند که از طریق تنش در اوپک، آن را متلاشی کنند؛ بنابراین سیاست شناخته شده غرب برای سیطره بر جهان اسلام تفرقه است که همیشه هم این تفرقه از طریق به کارگیری بخشی از مسلمان ها علیه بخش های دیگر مسلمان دنبال شده است.

در حال حاضر خطر تبدیل اختلافات مذهبی به اختلافات سیاسی و ایجاد

خون انسان ها حرام است. یک نفر را بکشید یعنی همه را بکشید اما این ها ریختن خون میلیون ها آدم را مباح می دانند، بنابراین این معلوم است که شرعی نیست و برای حکومت است. در کنار این مسئله این نکته حائز اهمیت است که این ها به شکل های گوناگون جذب نیرو می کنند یعنی می آیند با یک نفر رئیس قبیله صحبت می کنند و با او معامله می کنند، می گویند بیا کنار ما و درازای آن، این منطقه یا کشور برای تو؛ همین اواخر سران داعش با قبیله عتیه که ریشه ای در عربستان و ریشه ای در عراق دارد، قرارداد بستند که در صورت کمک، حکومت آینده عربستان را برای شما تضمین می کنیم.

بعد از ورود حزب الله و ایران به سوریه، تنش هایی که اتفاق افتاد را به صورت جنگ شیعه و سنی مطرح کردند و گفتند شیعیان، اهل سنت سوریه را می کشند و تکفیری ها با استفاده از این مسئله از اهل سنت نیرو می گیرند، تحلیل شما چیست؟

نگاه کنید پاسخ این موضوع روشن است، من در بخش هایی از صحبت عرض کردم. یک جریان اگر ادعای مذهبی بودن دارد بایستی به اصول مذهبی که از آن حرف می زند، پایبند باشد. در کدام مذهب اهل سنت ریختن خون مردم به طور دسته جمعی جایز شمرده شده؟ در هیچ کدام. ما با مبنای خود اهل سنت و با سخنان بزرگان اهل سنت می توانیم ثابت کنیم که این جریانات افراطی، هیچ نسبتی با اهل سنت ندارند که ما بگوییم هرکس با این ها درگیر شد با اهل سنت درگیر شد. از طرف دیگر این ها چه کسانی را کشتند؟ همین آقایان داعشی ها، جبهه النصره ای ها، احرار الشامی ها چه کسانی را کشتند؟ آیا این ها صرفا از شیعه ها کشتند؟ یا شیعه و سنی برایشان فرقی نداشته و هردو را کشتند؟! من الان می توانم بگویم که از کشته هایی که توسط داعش و جبهه النصره و امثال این ها کشته شده اند، هشتاد درصد از اهل سنت اند! بنابراین طرح این مسئله که این جنگ ها جنگ شیعه و سنی است، واقعا مبنای واقعی ندارد، می شود ثابت کرد که حکومت سوریه یک حکومت سنی است و شیعه نیست، سنی ها از حکومت بشار اسد راضی ترند تا علوی های سوریه چراکه بشار، پدرش حافظ اسد و خاندان اسد یا حکومت سوریه در این دوران چهل ساله، همیشه از اینکه علوی دیده بشوند پرهیز داشتند. همیشه برای اینکه نشان بدهند ملی اند نه علوی، علمای علوی را محدود کردند و دست علمای اهل سنت را باز گذاشته اند، امروزه علمای اهل سنت احساس می کنند از سوی حکومت حمایت می شوند؛ درحالی که علمای علوی احساسشان این است که از سوی حکومت دائما کنترل و محدود می شوند.

وظیفه ما به عنوان یک حکومت شیعه در این قضا چیست؟

ببینید وظیفه ما به عنوان یک انسان آزاده، مسلمان و به عنوان یک حکومت آزاد و مسلمان این است که از انسانیت، به مفهوم عام کلمه، منهای اینکه افراد چه مذهبی دارند، حمایت کنیم، هر جا که باشد. از بعد اسلامی هم ما از مسلمان در برابر دشمن خارجی حمایت می کنیم، هر جا یک طرف مسلمان است و یک طرف دشمن خارجی دارد، ما طرف مسلمان هستیم؛ اصلا نگاه نمی کنیم که این شیعه است یا سنی، ما از حزب الله و شیعه لبنانی در برابر اسرائیل به همان اندازه حمایت می کنیم که از حماس و جهاد اسلامی در غزه که علیه اسرائیل مبارزه می کند. البته ممکن است در یکجایی دسترسی ما بیشتر باشد.

به ظهور حضرت مهدی (عج) اعتقاد دارند که شخصی به نام مهدی (ع) از نسل حضرت زهر(س) ظهور می کند؛ در حوزه سیاسی اعتقاد دارند آمریکا دشمنشان است، در حوزه مسائل منطقه ای اعتقاد دارند که وهابیت به اختلافات دامن می زند و غیره برای شما سوال پیش می آید که در چه چیزی با بریلویها اختلاف دارید؟ می روید در افغانستان و با پشتون ها صحبت می کنید، اصلا تعجب می کنید؛ با اهل سنت می نشینید احساس می کنید که این ها شیعه اند! در سوریه، در لبنان، هرکجا شما می روید با متن مردم هم صحبت می شوید اصلا احساس می کنید اختلافی وجود ندارد و این قدر ماده های اختلاف در بین ما کم است. اما آنجایی که پای گروه های خاص وسط می آید، پای سیاست های استعماری وسط می آید، آنجا می بینید که چه جنایت ها و چه مشکلاتی پدید می آید.

منظور تان تکفیری هاست؟

این ها از دل سیاست ها بیرون می آیند، یعنی یک کسانی تصمیم گرفتند یک قدرتی را به وجود بیاورند یا تصمیم گرفتند یک قدرتی را بشکنند. این ها آمده اند بر اساس این مسئله سیاسی شروع کردند کسانی را که با این فکر موافق بودند دور خودشان جمع کردند. دلیل ما چیست؟ برهان قاطع ما این است که اگر قرار بود این بنا مذهبی باشد آن گروهی که می خواهد این بنا را ایجاد کند بایستی پایبند به مذهب باشد و از آن قوانین قطعی مذهبی تخطی نکند، مثلا مذهب می گوید ریختن

جنگ های مذهبی در منطقه و جود دارد یا خیر؟

بله. اختلاف مذهبی و کلامی، فقهی و اختلاف در حوزه فلسفی و آنچه به طور کلی مربوط به حوزه علوم انسانی می شود، بین دو مذهب یا چند مذهب یا بین اعضای یک مذهب کاملا طبیعی است. آنچه اختلاف مذهبی را تبدیل به تهدید و بحران می کند، استفاده سیاسی از اختلافات مذهبی است؛ اینجا پای تکفیر وسط می آید، لذا آنچه ما امروز در سطح جهان اسلام مشاهده می کنیم اختلاف مذاهب نیست، اختلاف مذاهب که همیشه از زمان حضرت آدم (ع) تا الان بوده است. درواقع آنچه ما داریم مشاهده می کنیم ایجاد دودستگی و نزاع به بهانه مذهب و با استناد به اختلافات مذهبی است، آنچه دشمن در این صحنه می تواند استفاده بکند این است که از طریق کار عملیاتی و فنی رسانه ای این را تبدیل کند به یک موج سیاسی و بعد پیروان مذاهب را رودرروی هم قرار دهد و این مسئله بسیار خطرناکی است. درحالی که شما به طور طبیعی وقتی به پاکستان سفر می کنی و کنار برادر بریلوی خودت که ۷۵ درصد جامعه پاکستان بریلوی هستند، می نشینی این قدر اشتراک می بینید که تعجب می کنید که پس ما برای چه باهم اختلاف داریم؟! وقتی آن ها پیامبر را پیامبر می دانند، قبله را قبله می دانند، قرآن را قرآن می دانند، به علما احترام می گذارند، به ائمه شیعه احترام می گذارند، امام جعفر صادق (ع) را برتر از ابوحنیفه می دانند و امام محمدباقر (ع) را سرآمد فقهای همه دوران می دانند،

صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۰۰۹۲۰۴
پایگاه تحلیلی دفتر پژوهش:
www.rasad.org

صفحه آرایی: مجتبی غریب نواز
دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی، شهید صادقی ۱۸، پلاک ۲۵، ساختمان شماره ۵ روزنامه خراسان، طبقه اول، دفتر پژوهش

مسئول دفتر پژوهش: علی یعقوبی
مدیر اجرایی: مهدی پناهی
همکاران: حامد رضایی، علیرضا کمیلی
سید مجتبی طباطبائی زاده

ویژه نامه وحدت، دی ماه ۹۳
ویژه نامه تحلیلی دفتر پژوهش
موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر مسئول: محمدسعید احدیان